

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1334/2007**(2007. gada 14. novembris),****ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1749/96 par sākotnējiem īstenošanas pasākumiem Padomes Regulai (EK) Nr. 2494/95 par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1995. gada 23. oktobra Regulu (EK) Nr. 2494/95 par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem⁽¹⁾ un jo īpaši tās 4. panta trešo daļu un 5. panta 3. punktu,ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu⁽²⁾, ko paredz Regulas (EK) Nr. 2494/95 5. panta 3. punkts,

tā kā:

(1) Saskaņotie patēriņa cenu indeksi (SPCI) ir saskaņoti inflācijas rādītāji, kurus Komisija un Eiropas Centrālā banka pieprasa, lai varētu veikt EK Līguma 121. pantā paredzētos uzdevumus. SPCI ir veidoti, lai atvieglotu starptautisku patēriņa cenu inflācijas salīdzinājumu. Tie ir svarīgi rādītāji monetārās politikas vadībai.

(2) SPCI ir vispusīga jēdzieniska sistēma. Kopš sākotnējo īstenošanas pasākumu pieņemšanas notikusi vērā ņemama metodikas saskaņošana, tomēr attiecībā uz paraugu ņemšanu, aizvietošanu, kvalitātes pielāgojumu un kopsavilkuma procedūrām dati var būt nesalīdzināmi.

(3) Pašreizējā SPCI sistēma definē SPCI kā Laspeiresa tipa indeksu, kas aplūko mainīgo naudas spēju pirkt preces un pakalpojumus, lai tieši apmierinātu patērētāju vajadzības. Šī definīcija atbilst tam, kā patlaban Eiropas Savienībā un konkrēti euro zonā tiek saprasta patēriņa cenu inflācija.

(4) SPCI attiecas uz visu preču cenām, ko iegādājas patērētāji atbilstīgi saviem ierastajiem patēriņa modeļiem, t.i., preces, kas definētas vienkāršo izdevumu kategorijās (svērumi). Šīs kategorijas veido skaidri noteikti patēriņa segmenti, kuri atšķiras pēc patēriņa nolūka. Statistiskajā kopsummā visu preču piedāvājumu kopumu var galīgi iedalīt patēriņa segmentos. Patēriņa segmenti ir salīdzinoši stabili laikā, tomēr viena patēriņa segmenta preču piedāvājumi mainās līdz ar tirgus apstākļiem.

(5) Tāpēc ideja par patēriņa segmentiem pēc patēriņa nolūka ir izšķirīga paraugu ņemšanā, kvalitātes pārmaiņu un kvalitātes pielāgojuma nozīmei. Tomēr nav skaidrs, kādā kopsavilkuma līmenī šis jēdziens ir definējams un piemērojams.

(6) Produktu piedāvājumu klāsts laika gaitā mainās, jo mazumtirgotāji un ražotāji produktus maina vai aizstāj. SPCI jāatspoguļo cenas visiem preču piedāvājumiem, kas pašlaik pieejami patēriņa segmentos pēc patēriņa nolūka, kuri atlasīti pārskata periodā, lai vērtētu, kā tie ietekmē inflāciju. Konkrēti runa ir par jau esošu produktu jauniem modeļiem vai veidiem.

(7) Tāpēc kvalitātes pārmaiņas ir saistītas ar to, cik lielā mērā preces, kas ir pieejamas un ietilpst kādā patēriņa segmentā pēc patēriņa nolūka, atbilst šā segmenta vajadzībām. Kvalitātes pārmaiņas jāvērtē, izmantojot konkrētu produktu parametriem vienā patēriņa segmentā.

(8) Šo jautājumu risinājumam Komisijas 1996. gada 9. septembra Regulā (EK) Nr. 1749/96 par sākotnējiem īstenošanas pasākumiem Padomes Regulai (EK) Nr. 2494/95 par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem⁽³⁾ jāsniedz vairāki skaidrojumi un jāizdara grozījumi, lai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2494/95 5. pantu nodrošinātu SPCI salīdzināmību, saglabātu to ticamību un nozīmīgumu.

⁽¹⁾ OV L 257, 27.10.1995., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁽²⁾ Atzinums sniegts 2007. gada 5. oktobrī (OV C 248, 23.10.2007., 1. lpp.).

⁽³⁾ OV L 229, 10.9.1996., 3. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1708/2005 (OV L 274, 20.10.2005., 9. lpp.).

(9) Tāpēc ir jāprecizē SPCI mērķi un definīcija, jānoskaidro, kad indeksi ietekmē paraugu ņemšanas, aizvietošanas un kvalitātes pielāgojumiem izmantoto praksi, un jānosaka to produktu piedāvājumi, kas veido SPCI, indeksa forma un papildu minimālie standarti saistībā ar paraugu ņemšanas, aizvietošanas, kvalitātes pielāgojumu un kopsavilkuma procedūrām.

(10) Konkrēti paraugu ņemšanai, aizvietošanai un kvalitātes pielāgojumam ir nepieciešams skaidri noteikt statistisko uzdevumu un nodrošināt, ka SPCI sniedz precīzus mērījumus, pieļaujot samērīgu nenoteiktību vai kļūdas (neobjektivitāte un neatbilstība). Jāizdara izvēle par labu objektivitātei un precizitātei.

(11) Lai precizētu SPCI mērķa kopsummu un atrisinātu SPCI groza "nemainīgumu", jēdziens "patēriņa segmenti pēc patēriņa nolūka" ir efektīvs risinājums tāpēc, ka ar to Laspeiresa tipa indekss var kļūt stabilāks un mainīgajos tirgus apstākļos šis jēdziens kļūs atpazīstams.

(12) Jānodrošina, ka pārskata periodā tiek atlasīti patēriņa segmenti, kas pilnīgi atspoguļo visu operāciju kopsummu, un, veicot aizvietošanu, ir saglabāti esošie produktu piedāvājumi tajos patēriņa segmentos, kuri jau reģistrēti SPCI. Mājsaimniecības gala izdevumos pēc patēriņa nolūka jāatspoguļo mainīgo tirgus apstākļu dinamika.

(13) Jānodrošina, lai dalībvalstu konstatētie fakti par to, vai notiek kvalitātes pārmaiņas, būtu pamatoti ar pierādījumiem par cenas ietekmējošu rādītāju atšķirībām, kas ir nozīmīgi attiecīgajiem patēriņa nolūkiem. Tādēļ Komisijai (*Eurostat*) īpaši jāizstrādā atsevišķi kvalitātes pielāgojuma standarti.

(14) Turklāt jāpapildina vienkāršo grupu definīcija un vēl labāk jānosaka apkopošanas un aizvietošanas prakse vienkāršajās grupās.

(15) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2494/95 13. pantu vērā ņemts finansiālās efektivitātes princips.

(16) Tāpēc Regula (EK) Nr. 1749/96 ir attiecīgi jāgroza.

(17) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Statistikas programmu komiteja, kura izveidota ar Padomes Lēmumu 89/382/EEK, *Euratom* ⁽¹⁾,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1749/96 groza šādi.

1) Regulas 2. pantu aizstāj ar šādu:

"2. pants

Definīcijas

Šajā regulā ir lietotas šādas definīcijas:

- 1) "mājsaimniecības gala patēriņa izdevumi", kas precizēti I b pielikumā, nozīmē to daļu no gala patēriņa izdevumiem, ko naudas operācijās veic mājsaimniecības neatkarīgi no valstspiederības vai uzturēšanās statusa dalībvalsts ekonomiskajā teritorijā par precēm un pakalpojumiem, lai tieši apmierinātu personu vajadzības, vienā vai abos periodos, kurus salīdzina;
- 2) "produkta piedāvājums" ir preces vai pakalpojumi, ko var iegādāties par noteiktu cenu konkrētā tirgū vai ko piedāvā konkrēts pakalpojuma sniedzējs ar konkrētiem piegādes noteikumiem un tādējādi katrā periodā definē konkrētu preces piedāvājuma klāstu;
- 3) SCPI "aptvērums", proti, statistiskā "mērķa kopsumma", ir visu operāciju kopums mājsaimniecības gala patēriņa izdevumu jomā;
- 4) "patēriņa segments pēc patēriņa nolūka" jeb "patēriņa segments" ir operāciju kopums, kuras saistītas ar produkta piedāvājumiem, kas kopīgu īpašību dēļ kalpo vispārējiem nolūkiem, t.i.:

— tos tirgo, lai galvenokārt lietu līdzīgos gadījumos,

— tos lielākoties raksturo vienoti parametri un

— patērētāji tos var uzskatīt par līdzvērtīgiem;

⁽¹⁾ OV L 181, 28.6.1989., 47. lpp.

- 5) "jaunas nozīmīgas preces un pakalpojumi" ir definēti kā tās preces un pakalpojumi, kuru cenu pārmaiņas nav skaidri iekļautas dalībvalsts SPCI un kuru iegādei prognozētie patērētāju izdevumi ir kļuvuši vismaz par vienu tūkstošo daļu tajā patēriņā, kas ietverts attiecīgajā SPCI;
- 6) "paraugu ņemšana" attiecas uz jebkuru procedūru SPCI sastādīšanā, kurā tiek ņemts to produkta piedāvājumu kopsummas paraugs un izmantots cenu pārmaiņu noteikšanai kādā patēriņa segmentā, kas iekļauts SPCI;
- 7) "mērķa paraugs" ir produkta piedāvājumu kopums patēriņa segmentos, kuros dalībvalsts plāno novērot cenas, lai iegūtu ticamu un salīdzināmu SPCI mērķa kopsommu;
- 8) "svērumi", kas izmantoti SPCI kopsavilkumam, ir pareizi būtisku izdevumu aprēķini par katru mērķa kopsommas apakšnodalījumu saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2454/97 (*);
- 9) "novērotā cena" ir cena, kuru dalībvalstis faktiski apstiprinājušas;
- 10) "aizstājējs produkta piedāvājums" ir produkta piedāvājums par novērotu cenu, kurš aizstāj produkta piedāvājumu mērķa paraugā;
- 11) "aizstājēja cena" ir novērotā cena aizstājējam produkta piedāvājumam;
- 12) "aprēķinātā cena" ir cena, ar ko aizvieto novērotu cenu un kas pamatojas uz atbilstīgu aprēķināšanas procedūru. Iepriekš novērotās cenas neuzskata par aprēķinātām cenām, ja nevar pierādīt, ka tās atbilstīgi aprēķinātas;
- 13) "vienkāršā preču grupa" ir produktu piedāvājumu kopums, ko atlasa, lai SPCI atspoguļotu vienu vai vairākus patēriņa segmentus;
- 14) "vienkāršā grupa" ir vienkāršā preču grupa, kas iedalīta pa reģioniem, pilsētām vai pārdošanas vietu tipiem un norāda, kādā līmenī novērotās cenas reģistrē SPCI. Ja vienkāršās preču grupas nav stratificētas, jēdzienam "vienkāršā preču grupa" un "vienkāršā grupa" ir vienāda nozīme;
- 15) "vienkāršās grupas indekss" ir vienkāršās grupas cenas indekss;
- 16) "kvalitātes pārmaiņas" notiek tad, kad dalībvalsts konstatē, ka pēc aizvietošanas ir ievērojami mainījusies aizvietotāja produkta piedāvājuma atbilstība patēriņa nolūkiem attiecīgajā patēriņa segmentā, kurā tas ietilpst;
- 17) "kvalitātes pielāgojums" ir procedūra, ar kuru tiek pielautas kvalitātes pārmaiņas, palielinot vai samazinot novēroto pašreizējo vai atsauces cenu ar koeficientu vai summu, kas vienāda ar šīs kvalitātes pārmaiņas vērtību.

(*) OV L 340, 11.12.1997., 24. lpp."

2) Regulā iekļauj šādu 2.a pantu:

"2.a pants

Principi

1. Apkopotie SPCI ir izlases veida statistika, kura parāda vidējo cenu maiņu mērķa kopsommā starp pašreizējā indeksa kalendāro mēnesi un periodu, ar kuru to salīdzina.

2. Statistiskajā kopsommā visu operāciju kopumu var galīgi iedalīt apakškopās, kas atbilst preču piedāvājumiem, uz kuriem attiecas šīs operācijas. Tos klasificē saskaņā ar četrpau kategorijām un apakškategorijām, kas minētas I a pielikumā, pamatojoties uz starptautisko klasifikāciju IPVK, un nosauc par IPVK/SPCI (individuāla patēriņa veidu klasifikācija, kas pielāgota SPCI vajadzībām).

3. SPCI aprēķina ar Laspeiresa tipa formulai saderīgu formulu.

4. Patēriņa segmenti veido nemainīgus elementus indeksu grozā, kas jānovēro SPCI.

5. Cenas, ko izmanto SPCI, ir piršanas cenas, kuras naudas operācijās maksā mājāsaimniecības, lai iegādātos atsevišķas preces un pakalpojumus.

6. Ja preces un pakalpojumi patērētājiem bijuši pieejami bez maksas, bet vēlāk faktiskā cena par tiem ir iekasēta, tad, aprēķinot SPCI, ņem vērā nulles cenas un faktiskās cenas starpību, un otrādi.

7. SCPI mēra tīro cenu maiņu, ko neietekmē kvalitātes pārmaiņas. SPCI:

- a) atspoguļo cenu maiņu, pamatojoties uz izdevumiem, kas mainīti, lai saglabātu mājsaimniecību patēriņa modeli un patērētāju sastāvu pamatperiodā vai pārskata periodā; un
- b) ir tādi indeksi, kurus aprēķina, izdarot vajadzīgos pielāgumus novērotajās kvalitātes pārmaiņās. Kvalitātes pielāgojumi ir saistīti ar nozīmīgumu, un konkrēti ar SPCI raksturīgumu, ar kuriem mēra tīro cenu maiņu.

8. Konstatētos faktus par kvalitātes pārmaiņām balsta uz pamatotiem pierādījumiem par atšķirībām aizvietotāja produkta piedāvājuma un izlasē aizstātā produkta piedāvājuma parametros. Tas nozīmē, ka attiecīgajam patēriņa nolūkam būtiskas ir atšķirības starp rādītājiem, kas ietekmē produkta piedāvājumu cenu, piemēram, zīmols, materiāls vai modelis.

Kvalitātes pārmaiņas nerodas, ja SPCI paraugu pilnībā pārskata reizi gadā vai retāk. To iekļauj, izveidojot atbilstošus ķēdes posmus. Laikā starp divām pārskatīšanām nekavējoties jāizveido aizvietotāji produkta piedāvājumi, kaut arī SPCI paraugs tika pārskatīts.

9. Vienkāršo preču grupu vai vienkāršo grupu raksturo pēc izdevumu svērumiem, kas ar to saistīti. Citus svērumus var izmantot vienkāršām grupām ar nosacījumu, ka tiek nodrošināts indeksa raksturīgums.

10. "Ticamība" tiek vērtēta atbilstīgi "precizitātei" jeb paraugu ņemšanā pieļauto kļūdu līmenim un "raksturīgumam", kas ir saistīts ar objektivitāti."

3) Regulas 4. panta otrajā daļā tekstu "2. panta b) punkts" aizstāj ar tekstu "2. panta 5. punkts".

4) Regulas 5. pantu aizstāj ar šādu:

"5. pants

Aizstāšanas un kvalitātes pielāgojuma obligātie standarti

1. Kvalitātes pielāgošanas metodes grupē šādi:

- a) A līmeņa metodes sniedz visticamākos rezultātus precizitātes un objektivitātes ziņā;
- b) B līmeņa metodes salīdzinājumā ar A līmeņa metodi sniedz neprecīzākus un mazāk ticamus rezultātus, tomēr tos arī uzskata par pieņemamiem. B līmeņa metodes izmanto, ja A līmeņa metodes nav piemērotas; un
- c) C līmeņa metodes ir visas pārējās metodes, kuras vairs nepiemēro.

2. Apspriedusies ar Statistikas programmu komiteju, ņemot vērā katru gadījumu un pienācīgi ievērojot finansiālās efektivitātes faktoros un to, kādos apstākļos tos piemēro, Komisija (*Eurostat*), izstrādā un izdod standartus, pēc kuriem vērtē kvalitātes pielāgojuma metodes.

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2494/95 5. panta 3. punktu kvalitātes pielāgojuma metožu vērtējums nekavē īstenošanas pasākumu pieņemšanu šajā jautājumā.

3. A līmeņa un B līmeņa metodes uzskatāmas par atbilstošām kvalitātes pielāgojuma metodēm. Par salīdzināmiem uzskata tādus SPCI, kuriem veikti atbilstoši kvalitātes pielāgojumi. Līdzvērtīgos apstākļos A līmeņa metodes salīdzinājumā ar B līmeņa metodēm atzīst par labākām.

4. Ja valstī šādi atbilstīgi aprēķini netiek veikti, dalībvalstis izmanto aprēķinus, kas pamatojas uz Komisijas (*Eurostat*) sniegto informāciju, ja tā ir pieejama un izmantojama.

5. Kvalitātes pārmaiņas nekādā gadījumā neapreķina kā visu starpību starp abiem produkta piedāvājumiem, ja šāda aprēķina pareizību nav iespējams pamatot.

6. Ja nav pieejami nekādi atbilstoši aprēķini, cenu maiņu aprēķina kā starpību starp aizvietotāju cenu un aizvietotā produkta piedāvājuma cenu.
7. Aizvietotājs produkta piedāvājums:
- a) ir vai nu "būtībā līdzvērtīgs", ja starp aizvietotāju preces piedāvājumu un paraugā aizvietoto preces piedāvājumu nav notikušas kvalitātes pārmaiņas, vai "līdzvērtīgs ar kvalitātes pielāgojumu", ja nepieciešams kvalitātes pielāgojums gadījumā, kad novērotas kvalitātes pārmaiņas starp aizvietotāju preces piedāvājumu un paraugā aizvietoto preces piedāvājumu;
- b) ir tāds, ko izraugās no tā paša patēriņa segmenta, no kura ir aizvietotie produkta piedāvājumi, ar nolūku saglabāt patēriņa segmentu raksturīgumu;
- c) neizvēlas pēc cenu līdzības. Tas īpaši ievērojams gadījumos, kad aizvietošana veikta pēc tam, kad preces vai pakalpojumi piedāvāti par samazinātām cenām."

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2007. gada 14. novembrī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Joaquín ALMUNIA